

fra Undervisningsinspektionens Flertal. Da i saa høj Grad kyndige Mænd der have debatteret dette Spørgsmaal, kunde det ikke falde mig ind at opholde det høje Tings Tid med at gaa nærmere ind derpaa. Jeg tør forudsætte, at det Standpunkt, jeg indtager, og som jeg skal tillade mig at gaa ud fra i det følgende, nemlig at det er fuldstændig nødvendigt at skaffe Lust i Skolen under Fagene's Trængsel, og at denne Lust kun kan stiftes til Veje ved, at Græstken forsvinder, ogsaa er den højtærede Ministers Standpunkt, saa over for den højtærede Minister behøver jeg ikke at anføre væsentligt til, hvad der allerede i saa Henseende er fremkommet. Hvad jeg navnlig dog maa gøre opmærksom paa her og bede ærede Medlemmer lægge Mærke til ved Gennemlæsningen af Erklæringen, hvis de ikke allerede have gjort det, er de Udtalelser, der findes fra saa højt kompetente Mænd om det overmaade tarvelige Resultat i sproglig Henseende, der vindes ved Græstundervisningen i Skolerne. Den ene efter den anden af disse Mænd, der saa nøje kende Forholdene, staar frem og erklærer, at det Resultat, der naas ved Undervisningen i det græste Sprog, er ikke den Uvejlighed værd, som anvendes derpaa, og navnlig fører det paa ingen mulig Maade ind i det, som dog skulde være Opgaven, nemlig at bringe Disciplene til Indsigt i det græste Kulturliv, hvilket jo kun til fulde kan opnaas gennem nøje Kendskab til det græste Sprog; men med den Indsigt og Dygtighed, der kan opnaas ved det Antal Timer, der hidtil er lagt til Græst i Skolerne, kommer man ikke paa langt nær til dette Maal. Det kan kort betegnes saaledes, som flere Skolemænd have udtrykt det: Hvis man vil give en Student ved Udgangen af Skolen et Pensum i en prosaisk, græst Forfatter at læse, kan han ikke ved Hjælp af Leksikon, Grammatik, ja endog Kommentarer komme igennem det paa en nogenlunde anstændig Maade. Naar det er Resultatet af det Studium, som tager saa megen Tid, tror jeg, man paa Forhaand maa give de Skolemænd Ret, der sige, at det ikke er Tiden og Uvejligheden værd at stræbe efter at opnaa dette. Den Indsigt, man ønsker at skaffe dem i græst Landsliv, maa kunne naas langt flydligere, end det sker ved en saa ufuldstændig Sprogundervisning. Jeg har den Opfattelse, at den eneste Maade at skaffe Plads til de berettigede Krav, der stilles til den lærde Skole fra anden Side, er at lade den græste Sprogundervisning forsvinde, og jeg har tillige den faste Overbevisning, at den eneste Maade, hvorpaa man kan komme af med Tvedelingen, er

ligeledes den at skaffe Plads ved at lade Græstken gaa ud.

Nu vide ærede Medlemmer, at dette Standpunkt, som ogsaa den højtærede Minister indtog den 27de Juni 1889, og som han vistnok har haft fuldt vægtige og overmaade gode Grunde til at indtage, det er den højtærede Minister desværre vejet tilbage fra og i Stedet for, at der skulde komme til at foreligge for Tinget et Forslag gaacnde ud paa, at Undervisningen i de klassiske Sprog skulde indskrænktes, foreligger der nu et Forslag, som i Virkeligheden paa et væsentligt Punkt gaar ud paa, at Latinundervisningen meget væsentligt skal udvides, nemlig for Matematikerne. Der skal lægges 7 eller 8 — jeg tror 8 nye Timer Latin til Matematikerne. Medens vi altsaa troede, at den højtærede Ministers Tanke var den at komme noget bort fra den Overlæselse med de to døde Sprog, som de lærde Skoler have slæbt paa hidtil, og som optager omtrent Halvdelen af Time-tallet i sidste Klasse, naar man regner Gymnastik og Sang fra — af 30 Timer anvendes, hvis jeg ikke fejler, 14 Timer til Latin og Græst paa den sproglige Side; altsaa, paa det nærmeste Halvdelen af den hele Skoletid i de sidste Klasser ofrer man til de to døde Sprog — medens vi altsaa troede, at den højtærede Minister billigede en Bevægelse bort fra dette Standpunkt, for at skaffe Plads til meget andet, der trænger sig frem, saa vi her et Forslag, som i Virkeligheden gaar ud paa at udvide Latinundervisningen for Matematikernes Bedkommende.

Hvad er det, der har bragt den højtærede Minister til at gøre en saadan Frontforandring, om jeg maa kalde det saa? Det er vistnok ikke Skolemændenes Erklæringer; thi mellem Skolemændene er der Uenighed, som der altid vil være mellem lærde Folk; i den lærde Republik opnaas ikke Enighed; skal man vente, til der bliver Enighed i den lærde Republik, kommer man til at vente mange hundrede Aar. Det kan ikke være dette Hensyn, der har bevæget den ærede Minister. Ogaa med Hensyn til Skolemændenes Erklæringer maa man sige, at de i alt Fald overvejende ere gunstige netop for det Standpunkt, som den ærede Minister indtog den 27de Juni 1889. Refektorerne ved Statskolerne have delte Meininger, Bestyrerne af de private Skoler ere overvejende stemte for den Reform, som Ministeren havde foreslaet, og Undervisningsinspektionens Flertal anfører de allervægtigste og mest veltalende Grunde netop til Begrundelse af det Standpunkt, som Mi-